

Årsrapport 2021

Stiftsudvalget for Kirken i Verden

Trods endnu et år med corona-udfordringer kunne Stiftsudvalget for Kirken i Verden i løbet af 2021 engagere sig i mange aktiviteter inden for arbejdsområderne: økumeni, mission, religionsmøde og migrantarbejde. I denne årsrapport nævnes årets vigtigste indsatser.

Deltagelse i helsemesser i Viborg Stift

I 2021 nedsatte stiftsudvalget en ad hoc-arbejdsgruppe med ansvar for udarbejdelse af et standkoncept, der kan bruges på helsemesser i stiftet. Arbejdsgruppen består af følgende personer: Karin A. Vestergaard (tovholder), Anita Engberg, Klaus Møberg, Tove Rask Søndergaard, Grethe Bækgaard Thomsen og Inge Rørbæk. Udover at forberede standkonceptet deltog arbejdsgruppen også i den helsemesse, der blev afholdt i Brande fra den 6. til 7. november. Det er målet, at arbejdsgruppen også i 2022 vil være til stede på helsemesser i stiftet for i samarbejde med lokale kirker at repræsentere folkekirken.

Stemningsbillede fra stiftsudvalgets stand ved helsemessen i Brande

Styrkelse af kontakten til østeuropæiske migranter

I 2021 kom Viborg Stift via Stiftsudvalget for Kirken i Verden med i et større pilotprojekt under overskriften: "Fra pendler til landsbyboer". De øvrige projektpartnere er Folkekirkens Migrant-samarbejde, Samvirkende Menighedsplejer, Haderslev Stift og Ribe Stift. En forsker ved Lund Universitet og en projektmedarbejder med rumænsk baggrund blev ansat til at udføre interview blandt rumænere i Danmark. Dette skete blandt andet i Viborg Stift, hvor konfirmandstuen i Højbjerg i november dannede ramme for to fokusgruppeinterview. En rapport med konklusioner og anbefalinger lanceres primo 2022. Projektets mål er at skaffe større viden om de rumænske borgeres situation og deres ønsker og forventninger til folkekirken og danskerne generelt.

Flere sogne og provstier i stiftet er optaget af, hvordan relationen til de østeuropæiske borgere kan styrkes. Lemvig og Struer Provstier afholdt 18. august i samarbejde med stiftspræst Peter Fischer-Nielsen en temadag for provstiernes præster om den gode kontakt til østeuropæere i de to provstier.

Stiftsudvalget tog også initiativ til et møde mellem Biskop Henrik Stubkjær og den rumænsk-ortodokse biskop og de rumænsk-ortodokse præster i stiftet. Mødet blev dog aflyst, da det ikke lykkedes at få opbakning til mødet fra den rumænsk-ortodokse biskop.

I 2021 besluttede stiftsudvalget, at stiftsrejsen i september 2022 skal gå til Rumænien. En arbejdsgruppe er i færd med at planlægge rejsen, som menighedsrådsmedlemmer og andre interesserede i stiftet får mulighed for at tilmelde sig.

Fokusgruppeinterview med lokale rumænere i konfirmandstuen i Højbjerg

Netværk omkring kontakten til iranere i stiftet

I Viborg Stift ligger der tre asylcentre (Holstebro, Ranum, Aars) og et udrejsecenter (Kærshovedgård ved Bording). Kirkerne i disse områder gør en stor indsats for at skabe kontakt til beboerne på asylcentre, og i de senere år har det særligt været kontakten til iranere, som har haft stort fokus. Siden 2015 er cirka 200-300 muslimer med iransk baggrund blev døbt i folkekirkemenigheder i stiftet.

Én gang årligt inviterer stiftsudvalget til et møde for de kirker, der er særligt engageret i kontakten til iranerne i stiftet. I 2021 blev mødet afholdt digitalt den 14. september. Formålet var at udveksle erfaringer og drøfte evt. fælles initiativer. I år var der også en orientering ved farsikoordinator Naser Rezaeih om afghanske flygtninges ankomst til Danmark i kølvandet af Talibans magtovertagelse. Via en mailliste sørger stiftspræsten for at dele information og nyheder på området mellem møderne.

Stiftsudvalget valgte økonomisk at støtte den sommerlejr for iranere i Vestdanmark, der blev afholdt på Djursland Efterskole. Det var første gang, der blev afholdt en sommerlejr for målgruppen i regi af folkekirken. Stiftspræsten deltog i en rådgivnings- og sparringsgruppe forud for lejren og deltog sammen med stiftsudvalgsformanden i en gæsteaften.

Stiftsudvalget sendte desuden efter ansøgning et økonomisk tilskud på 5.000 kr. til Bording Bibelcafé, der gør et stort arbejde i forhold til beboerne på Udrejsecenter Kærshovedgård.

En sommerlejr for farsitalende blev afholdt på Djurslands Efterskole

Provstikomiteer for ydre mission

Der findes lige nu provstikomiteer for ydre mission i syv ud af elleve provstier i stiftet. Hvert år samler stiftsudvalget provstikomiteerne til et inspirationsmøde. I 2021 fandt mødet sted den 22. september i Ikast, hvor teologisk netværker Julie Kajgaard (Israelsmissionen) lagde op til samtale med et oplæg om mission i et klimaperspektiv.

Mellem møderne sørger stiftspræsten for at dele nyheder fra stiftsudvalgets arbejdsområder via en nyhedsmail. Stiftspræsten deltog også i den stiftende generalforsamling, da provstikomiteen i Vesthimmerland Provsti 28. oktober fik formaliseret sit arbejde under navnet "Kirken i Verden".

Provstikomiteerne har stort fokus på udsendelse af provstivolontører – et arbejde, der har været vanskeligt under corona-årene. Det blev aftalt, at provstivolontørerne fremadrettet skal have mulighed for at mødes med biskoppen, efter at de er kommet hjem fra deres volontørphold, og inden de skal ud at fortælle i provstierne. Første gang dette møde finder sted er i februar 2022.

Et mål for 2022 er at etablere kontakt til de fire provstier, hvor der ikke er en provstikomite for ydre mission for at undersøge, hvordan man i disse provstier lige nu arbejder med mission, økumeni og religionsmøde, og hvordan stiftsudvalget eventuelt kan bidrage med noget i forhold til at øge provstiernes engagement i disse arbejdsområder.

Studietur til Rom

Stiftsudvalget var i oktober på en fem dages studierejse til Rom. Turen havde fokus på de mellemkirkelige relationer. Gennem besøg i Vatikanet (The Pontifical Council for Promoting Christian Unity og The Migrants & Refugees Section) og forskellige andre kirkesamfund hentede stiftsudvalget værdifuld viden og inspiration til udvalgets videre refleksion og indsats i forhold til den mellemkirkelige situation i Viborg Stift. Derudover bidrog rejsen til at styrke samarbejdet og arbejdsfællesskabet internt i stiftsudvalget.

En rapport fra rejsen kan findes på stiftsudvalgets hjemmeside:

<https://viborgstift.dk/stiftsudvalg/kirken-i-verden/nyt-fra-udvalget>

Samtale foran Centro Astalli (Jesuit Refugee service Italy) i Rom

Forbønsgudstjeneste for forfulgte kristne

For ottende år i træk arrangerede stiftsudvalget den 14. november i Viborg Domkirke forbønsgudstjeneste for verdens forfulgte kristne. Trods corona-restriktioner satte gudstjenesten deltagerrekord med næsten 200 fremmødte. Gudstjenesten blev ledt af Biskop Henrik Stubbkjær, og Simon Bastrup Grud fra organisationen Open Doors prædikede. Deltagerne havde undervejs mulighed for selv at tænde et lys for forfulgte kristne, og ved indgangen fik alle udleveret et knugekors i oliventræ, som i løbet af gudstjenesten og bagefter kunne minde dem om at bede for verdens forfulgte. Som noget nyt var der efter gudstjenesten sandwich og samvær i sognegården, hvilket mange tog del i.

Gudstjenesten var arrangeret af en ad hoc arbejdsgruppe bestående af: Peter Fischer-Nielsen (tovholder), Anna Lisbeth Sonne, Erik Ladegaard, Klaus Møberg, Lone Dolmer, Niels Iver Juul og Leif Holmstrøm.

En artikel om forbønsgudstjenesten kan læses på stiftets hjemmeside:

<https://viborgstift.dk/aktuelt/nyt-fra-stiftet/forboensgudstjeneste>

Asylkoret med deltagere fra Udrejsecenter Kærshovedgård sang ved årets forbønsgudstjeneste

Kontakten til venskabsstifter

Viborg Stift har to venskabsstifter: Guildford Stift i England og Kristi Lutherske Kirke i Nigeria, som faktisk ikke er et stift, men en hel kirke. Også i 2021 var kontakten til England og Nigeria præget af corona-situationen, der ikke tillod gensidige besøg.

Der har løbende været kontakt mellem stiftspræsten i Viborg Stift og kontaktpersonen i Guildford Stift, og forskellige planer er blevet lagt for den kommende tid, hvor corona-restriktionerne forhåbentlig er ved at være fortid. Præsterne fra Herning Nordre Provsti forventer eksempelvis at kunne besøge Guildford Stift i slutningen af marts 2022. Og Biskop Andrew Watson har sagt ja til at deltage i Viborg Stifts præstestævne i juni. En pilgrimsvandring for danske og engelske præster har været i støbeskeen, men er udskudt til 2023.

I forhold til Nigeria kom stiftsudvalget med i et nyt projekt ved navn "Fattigdom på spil", som også involverer Kristi Lutherske Kirke i Nigeria, Mission Afrika og Kirke til Kirke-samarbejdet (provstikomiteerne for ydre mission i Herning-provstierne og Ikast-Brande Provsti). To unge provstifortællere skal i februar og marts rejse rundt i konfirmandstuer i stiftet og introducere konfirmanderne for fattigdomsproblematikker på baggrund af et spilprojekt, hvis cases kommer fra kirken i Nigeria. Stiftsudvalget ser spilprojektet som en god mulighed for at introducere også yngre målgrupper i stiftet for værdien af internationale venskabsrelationer. Derfor valgte stiftsudvalget i 2021 at støtte projektet med 25.000 kr.

Øvrige opgaver

Ud over de nævnte aktiviteter har stiftsudvalget også i 2021 udført en række repræsentationsopgaver. Stiftsudvalget repræsenterer Viborg Stift i Det Mellemkirkelige Råd, Folkekirkens Migrant-samarbejde (ressourcenetværket på migrantområdet), Folkekirke & Religionsmøde, Danske Kirkers Råd og Folkekirkens Nødhjælp. Stiftspræsten er desuden medlem af Dansk Missionsråds Studieuvalg. Foredrag og oplæg rundt omkring i stiftet er også en del af stiftsudvalgets og stiftspræstens løbende aktiviteter.

Kommunikation

Det er en konstant udfordring at få stiftsudvalgets aktiviteter kommunikeret godt ud i stiftet. I 2021 har stiftsudvalget benyttet sig af en række forskellige kommunikationskanaler: stiftsudvalgets hjemmeside (underside på stiftets hjemmeside), stiftsudvalgets Facebook-side (følges p.t. af 327 personer), stiftets nyhedsmail, DAP (folkekirkens intranet), pressemeddelelser samt målrettede e-mails til personer, målgrupper og menigheder i stiftet. Trods en vis succes er det fortsat et område, hvor der er forbedringsmuligheder.

Stiftsudvalget deltog sammen med de øvrige stiftsudvalg i stiftsamenighedsrådsstævne den 10. september. I den forbindelse blev nye postkort og en ny roll-up præsenteret.

Møder

Stiftsudvalget har afholdt fire ordinære udvalgsmøder i 2021 – referaterne fra disse kan læses på stiftets hjemmeside. I forbindelse med august-mødet var akademisk medarbejder i Det mellemkirkelige Råd, Jonas Adelin Jørgensen, inviteret til at holde et oplæg om aktuel missions-tænkning. Ved samme møde deltog Biskop Henrik Stubkjær, og det blev ved den lejlighed aftalt, at han fremadrettet deltager ved ét årligt møde. Stiftsudvalgsmødet i november blev indledt med andagt og samtale i Skt. Kjelds Kirke, den katolske kirke i Viborg. Ud over stiftsudvalgsmøderne har de forskellige ad hoc-arbejdsgrupper holdt møder efter behov.

Stiftsudvalget besøgte i november Skt. Kjelds Kirke i Viborg

Økonomi

Stiftsudvalget brugte i 2021 hele budgettet på 160.000 kr. Et 2022-budget på 175.000 kr. er allerede godkendt af stiftsrådet. Stiftsudvalget indsender primo 2022 et budgetønske for 2023 på 175.000 kr.

Stiftsudvalgets medlemmer pr. 1. januar 2022

I 2021 sagde stiftsudvalget farvel til ét medlem: Anders Frank, som forlod stiftsudvalget, da han fik ansættelse som sognepræst i Brædstrup (Aarhus Stift). Han har ydet en god indsats i den tid, som han nåede at have i udvalget, og stiftsudvalget ønsker ham alt det bedste i den nye opgave. I 2021 havde vi fornøjelsen af at kunne være med til at udsende et tidligere stiftsudvalgsmedlem, Else Højvang, til ansættelse som sømandsmissionær i Ilulissat, Grønland. Udsendelsen foregik ved en gudstjeneste i Vridsted Kristi himmelfartsdag.

I forbindelse med valg til stiftsrådet blev Arne Bach valgt som ny repræsentant fra stiftsrådet i Stiftsudvalget for Kirken i Verden. Gert-Oluf Schwarz Lausten forlod ved samme valg stiftsrådet, men forbliver i stiftsudvalget som almindeligt medlem.

Ved indgangen til 2022 ser stiftsudvalget derfor således ud:

Karin A. Vestergaard, Ikast (formand); Niels Iver Juul, Farsø (næstformand); Arne Bach, Herning (udpeget af stiftsrådet); Inge Rørbæk, Viborg; Grete Bækgaard Thomsen, Lemvig; Ole Andersen, Kjellerup; Kristine Jersin, Viborg; Simon Fuhrmann, Levring; Gert-Oluf Schwarz Lausten, Snebjerg; Peter Fischer-Nielsen, Højbjerg (stiftspræst).